

ASSESSMENT OF THE LEARNING RESULTS OF MARXIST-LENINIST PHILOSOPHY OF STUDENTS AT THAI NGUYEN UNIVERSITY OF AGRICULTURE AND FORESTRY UNDER THE NEW PROGRAM OF THE MINISTRY OF EDUCATION AND TRAINING

Nguyen Thi Thuy*, Duong Thi Kim Hue

TNU - University of Agriculture and Forestry

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	05/9/2022	Marxist-Leninist philosophy is a very important subject in the formation of scientific thinking, equipping the materialistic worldview, revolutionary outlook on life, scientific methodology to orient cognitive and operational activities practice for students. In the 3 years of implementing the new program, the learning results of the Marxist-Leninist philosophy subject of students of Thai Nguyen University of Agriculture and Forestry have not been high. In this study, we use qualitative research methods, document research and meta-analytical methods to evaluate students' learning outcomes, thereby building a system of solutions to improve the learning outcomes of Marxist-Leninist philosophy for students at Thai Nguyen University of Agriculture and Forestry. Research results show that, there are 4 main reasons that lead to this situation: the outbreak of the Covid-19 pandemic has affected teaching and assessment methods; the content of the program of Marxist-Leninist Philosophy is too large compared to the teaching time; Marxist-Leninist Philosophy is a difficult subject; The teacher's assessment method lacks practicality.
Revised:	26/9/2022	
Published:	26/9/2022	
KEYWORDS		
Marxist- Leninist philosophy		
Thai Nguyen University of Agriculture and Forestry		
Student		
Teaching		
Result		

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP MÔN TRIẾT HỌC MÁC – LÊNIN CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM THÁI NGUYÊN THEO CHƯƠNG TRÌNH MỚI CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Nguyễn Thị Thúy*, Dương Thị Kim Huệ

Trường Đại học Nông Lâm - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	05/9/2022	Triết học Mác – Lênin là một môn học rất quan trọng trong việc hình thành tư duy khoa học, trang bị thế giới quan duy vật, nhân sinh quan cách mạng, phương pháp luận khoa học để định hướng hoạt động nhận thức và hoạt động thực tiễn cho sinh viên. Trong 3 năm thực hiện chương trình mới, kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin của sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên chưa được cao. Trong nghiên cứu này, chúng tôi sử dụng phương pháp nghiên cứu định tính, nghiên cứu tài liệu và phương pháp phân tích tổng hợp để đánh giá kết quả học tập của sinh viên, từ đó xây dựng hệ thống các giải pháp nhằm nâng cao kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin cho sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên. Kết quả nghiên cứu cho thấy, có 4 nguyên nhân cơ bản dẫn tới thực trạng trên: sự bùng phát của đại dịch Covid-19 đã ảnh hưởng tới phương pháp dạy học và đánh giá; nội dung chương trình môn Triết học Mác – Lênin quá lớn so với thời lượng giảng dạy; môn Triết học Mác – Lênin là môn học khó; phương pháp đánh giá của giảng viên còn thiếu tính thực tiễn.
Ngày hoàn thiện:	26/9/2022	
Ngày đăng:	26/9/2022	
TỪ KHÓA		
Triết học Mác – Lênin		
Đại học Nông Lâm Thái Nguyên		
Sinh viên		
Giảng dạy		
Kết quả		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.6420>

* Corresponding author. Email: nguyenthuycb@tuaf.edu.vn

1. Giới thiệu

Thực hiện Kết luận 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư TW Đảng “*về tiếp tục đổi mới học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân*” và Kết luận số 363-TB/BTGTW năm 2019 của Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã ban hành Công văn 3056 về hướng dẫn thực hiện chương trình các môn lý luận chính trị trong đào tạo trình độ đại học đối với tất cả các cơ sở giáo dục đại học trong cả nước gồm 5 môn học: Triết học Mác – Lênin, Kinh tế chính trị Mác – Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Tư tưởng Hồ Chí Minh và Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam; trong đó thì Triết học Mác – Lênin là môn học có tính chất điều kiện tiên quyết của 4 môn học còn lại, có thời lượng tín chỉ nhiều nhất (3 tín chỉ), bắt đầu giảng dạy cho sinh viên năm thứ nhất.

Triết học Mác – Lênin là một môn học rất quan trọng trong việc hình thành tư duy khoa học, trang bị thế giới quan duy vật, nhân sinh quan cách mạng, phương pháp luận khoa học để định hướng hoạt động nhận thức và hoạt động thực tiễn cho sinh viên, thông qua các tri thức của triết học còn góp phần hình thành tư duy phản biện xã hội – một năng lực rất cần thiết của con người mới trong thời đại ngày nay. Chính vì thế, môn Triết học Mác – Lênin luôn dành được nhiều sự quan tâm nghiên cứu của các nhà khoa học, của sinh viên trong cả nước. Tác giả Hoàng Bích Ngọc qua nghiên cứu thực trạng rèn luyện tư duy tự chủ của sinh viên trường Đại học Công nghệ Thông tin và Truyền thông đã đi đến khẳng định: Triết học Mác - Lênin có vai trò to lớn trong việc rèn luyện tư duy tự chủ cho sinh viên nói chung và sinh viên Trường Đại học Công nghệ Thông tin và Truyền thông nói riêng [1]. Nhóm tác giả Ngô Thị Lan Anh quan tâm đến việc phát triển năng lực tự học của sinh viên trong học tập môn Triết học Mác – Lênin để giúp sinh viên lĩnh hội tốt các tri thức triết học, từ đó giúp sinh viên vận dụng các tri thức đó vào thực tiễn đời sống cũng như quá trình rèn luyện nghề nghiệp của bản thân [2].

Triết học Mác – Lênin là môn học được sinh viên đánh giá khó vì đòi hỏi độ tư duy trừu tượng, sự khái quát hóa cao, và càng khó khăn hơn khi môn học được giảng dạy cho sinh viên ở năm thứ nhất trong chương trình đại học. Do đó, tác giả Trần Thị Điều quan tâm tới việc đổi mới phương pháp giảng dạy môn Triết học Mác – Lênin trong các trường đại học nhằm phát huy tính sáng tạo, chủ động và hiệu quả của người học [3]. Để cho bài giảng triết học trở nên sinh động, có tính thuyết phục cao hơn, khơi dậy niềm say mê học tập cũng như rèn luyện cho sinh viên khả năng liên hệ, phân tích, vận dụng tư tưởng triết học vào thực tiễn cuộc sống, tác giả Trịnh Thị Kim Thoa đã nghiên cứu vai trò của việc sử dụng ca dao, tục ngữ vào giảng dạy một số kiến thức phần Triết học Mác – Lênin [4]; áp dụng sơ đồ tư duy vào trong giảng dạy môn Triết học Mác – Lênin để tạo hứng thú cho cả người dạy và người học, đồng thời cũng giúp cho sinh viên năm thứ nhất tìm ra được phương pháp học tập phù hợp với bậc đại học [5]. Nhằm giúp cho sinh viên có thể hệ thống các tri thức cơ bản của Triết học Mác – Lênin, nhóm tác giả Trần Thị Thùy Linh và Trịnh Thị Kim Thoa đã biên soạn cuốn sách dưới dạng các câu hỏi và đáp án [6].

Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã giảng dạy các môn lý luận chính trị theo chương trình mới bắt đầu từ năm học 2019 - 2020, tương đương từ khoá 51 trở đi. Trước đó, khi đang giảng dạy theo chương trình cũ, nhóm tác giả Nguyễn Thị Thúy có công trình nghiên cứu kết quả học tập môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin (Nguyên lý 1- phần triết học) của sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên với mong muốn tìm ra được những nguyên nhân và xây dựng được các giải pháp để nâng cao kết quả cho sinh viên [7]. Đến nay chưa có công trình nào đánh giá kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin của sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên sau khi triển khai thực hiện giảng dạy theo chương trình mới của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Từ khi thực hiện theo chương trình mới, việc học tập môn Triết học Mác – Lênin chịu sự tác động lớn của dịch Covid - 19, phần lớn hoạt động của năm học 2020 – 2021 và năm học 2021-2022 phải chuyển sang trực tuyến, hoặc kết hợp giữa đào tạo trực tiếp và trực tuyến, điều này đã ảnh hưởng không nhỏ tới việc dạy và học của nhà trường. Vì thế việc phân tích dữ liệu điểm tổng kết học phần để đánh giá kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin của sinh viên Đại học Nông

Lâm Thái Nguyên sau khi thực hiện chương trình mới của Bộ Giáo dục và Đào tạo là cần thiết nhằm tìm ra những giải pháp nhằm góp phần nâng cao kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin trong điều kiện mới hiện nay.

2. Phương pháp nghiên cứu

Tác giả đã vận dụng phương pháp luận chung nhất của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, kết hợp sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể sau để nghiên cứu đề tài:

- Phương pháp nghiên cứu tài liệu: dùng để nghiên cứu các công trình khoa học, báo, sách chuyên khảo, để tìm hiểu những kiến thức lý luận và thực tiễn phục vụ cho mục đích nghiên cứu.

- Phương pháp phân tích và tổng hợp: được sử dụng để phân tích, đánh giá dữ liệu kết quả thi của sinh viên ở môn Triết học Mác – Lênin và khái quát những công trình có liên quan đến nghiên cứu.

- Phương pháp logic: để tìm ra mối liên hệ bản chất, tính tất yếu, quy luật của các vấn đề có liên quan đến nội dung nghiên cứu, để từ đó xây dựng ra được giải pháp nhằm nâng cao kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin phù hợp với sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Tình hình thực hiện Công văn 3056 ở trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên

Theo Công văn số 3056/BGDĐT-GDĐH ngày 19/7/2019 của Bộ Giáo dục và Đào tạo (Bộ GD & ĐT) hướng dẫn thực hiện chương trình, giáo trình các môn lý luận chính trị được áp dụng cho các khóa đào tạo trình độ đại học bắt đầu từ năm học 2019-2020 sẽ gồm 5 môn học (Triết học Mác – Lênin, Kinh tế chính trị Mác – Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam và Tư tưởng Hồ Chí Minh) với tổng số 11 tín chỉ (gọi tắt là chương trình mới) để thay thế cho chương trình cũ (chương trình cũ gồm 3 môn học: Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin, Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam và Tư tưởng Hồ Chí Minh với tổng số là 10 tín chỉ).

Từ năm học 2019-2020, trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã triển khai thực hiện Công văn 3056, bắt đầu giảng dạy các môn lý luận chính trị mới cho sinh viên tuyển sinh từ khóa 51 trở đi. Phần lớn sinh viên của Nhà trường đều là con em các dân tộc ở các tỉnh miền núi phía Bắc, nên để tạo điều kiện thuận lợi cho việc học tập và nghiên cứu các môn lý luận chính trị, Nhà trường đã đồng ý với đề xuất của Tổ Lý luận chính trị là giảng dạy môn lý luận chính trị đầu tiên (Triết học Mác – Lênin) cho sinh viên năm thứ nhất bắt đầu từ học kỳ thứ 2 thay vì học từ học kỳ 1 như những năm học trước.

3.2. Kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin của sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên

Kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin của sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên sau 3 năm học thực hiện theo chương trình mới được trình bày trong Bảng 1.

Bảng 1. Kết quả tổng kết học phần Triết học Mác - Lênin

Năm học	Tổng số sinh viên	Kết quả tổng kết học phần theo thang điểm chữ (Đơn vị tính: %)					
		Điểm A	Điểm B	Điểm C	Điểm D	Điểm F	Bảo lưu
2019-2020	304	17,4	20,4	32,6	19,7	7,9	2,0
2020-2021	342	9,0	28,7	36,0	16,7	16,7	1,4
2021-2022	429	5,4	18,9	36,1	22,4	16,5	0,7

Năm học 2019-2020 là năm đầu tiên bắt đầu giảng dạy môn Triết học Mác – Lênin, nhưng từ Bảng 1 cho thấy, đây là năm học có điểm tổng kết đạt điểm A (điểm tổng kết theo thang điểm chữ đạt từ 8,5 trở lên) đang chiếm tỷ lệ cao nhất (17,4%), và cũng là năm học có điểm F (điểm tổng kết theo thang điểm chữ đạt dưới 4,0) ở mức thấp nhất (7,9%). Năm học 2021-2022 có điểm

tổng kết đạt điểm A và điểm B ở mức thấp nhất, điểm tổng kết đạt điểm D và F lại ở mức cao nhất so với cả 3 năm học trên.

Từ kết quả học tập ở bảng 1 thì trong cả 3 năm học, điểm tổng kết đạt điểm C đang chiếm tỷ lệ cao nhất, điều này cho thấy mức độ hiểu và nhận thức về kiến thức Triết học Mác – Lênin của sinh viên phần lớn đang ở mức trung bình khá. Kết quả điểm thi kết thúc môn Triết học Mác – Lênin (Bảng 2) phản ánh rõ điều này.

Bảng 2. Kết quả điểm thi kết học phần Triết học Mác - Lênin

Điểm thi	Xếp loại	Năm học (đơn vị: %)		
		2019-2020 (304sv)	2020-2021 (342sv)	2021-2022 (429sv)
9 - 10	Xuất sắc	11,8	5,0	3,7
8 - cận 9	Tốt	10,2	17,3	5,6
7 - cận 8	Khá	9,5	21,0	7,9
5 - cận 7	Trung bình	35,9	31,0	41,3
4 - cận 5	Yếu	12,8	12,9	12,8
Dưới 4	Kém	15,5	7,6	22,4
Vắng thi		2,3	3,8	5,6
Hoàn thi		2,0	1,4	0,7

Nhìn vào kết quả điểm thi thì điểm từ 5 đến cận 7 đang chiếm tỷ lệ cao nhất ở cả 3 năm học (năm học 2019-2020 đạt 35,9%; năm học 2020-2021 đạt 31%; năm học 2021-2022 chiếm 41,3%), tức là mức độ nhận thức và hiểu về kiến thức Triết học Mác – Lênin của sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên phần lớn đang ở mức trung bình. Qua kết quả thi, ta thấy có nhiều sinh viên đã thực sự chăm chỉ và có hứng thú với môn học Triết học Mác – Lênin nên đã đạt được điểm thi xếp loại xuất sắc; tuy nhiên tỷ lệ điểm thi đạt xuất sắc này đang có hiện tượng giảm dần theo năm học: năm 2019-2020 đạt 11,8%; năm 2020-2021 đạt 5%, đến năm 2021-2022 thì chỉ còn 3,7% (Bảng 2).

3.3. Nguyên nhân cơ bản tác động đến kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin theo chương trình mới của sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên

3.3.1. Sự bùng phát của đại dịch Covid-19 đã ảnh hưởng tới phương pháp dạy học và đánh giá

Đại dịch Covid-19 bùng phát ở Việt Nam từ tháng 1 năm 2020, trong giai đoạn đầu thì Việt Nam đã kiểm soát khá tốt dịch bệnh, do đó năm học 2019-2020 về cơ bản các trường Đại học vẫn thực hiện giảng dạy bình thường theo kế hoạch. Năm học 2019-2020 sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên vẫn học trực tiếp trên giảng đường và thi kết thúc học phần theo hình thức tự luận trực tiếp; trong quá trình dạy và học giảng viên luôn sát sao và nắm bắt được tâm lý của sinh viên để có những điều chỉnh trong phương pháp đánh giá, chính vì thế sinh viên đã có được kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin khá là cao (theo Bảng 1 thì kết quả cả điểm A, điểm B và điểm C của năm học 2019-2020 chiếm 70,4%).

Từ tháng 7 năm 2020 trở đi thì tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp, đã lan ra nhiều tỉnh thành, do đó để đảm bảo an toàn trong phòng chống dịch, trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã có sự điều chỉnh về cách thức dạy và học, chuyển từ đào tạo trực tiếp sang đào tạo trực tuyến. Năm học 2020-2021, môn Triết học Mác – Lênin được giảng dạy theo hình thức online qua các nền tảng Zoom, Google Meet, Microsoft Teams...; phương pháp đánh giá cũng đã được các giảng viên thay đổi cho phù hợp: bài kiểm tra giữa kỳ làm trắc nghiệm online trên Ms Teams, bài thi kết thúc học kỳ thì viết tiểu luận nộp trên Ms Teams và được quét đạo văn trước khi chấm. Sự thay đổi về hình thức thi này chính là lý do dẫn tới kết quả tích lũy điểm A của môn Triết học Mác – Lênin ở năm học 2020-2021 giảm, nhưng điểm B và điểm C lại tăng lên so với năm học trước. Kết quả của cả điểm A, điểm B, điểm C của năm học 2020-2021 chiếm 73,7%, đã có sự tăng lên so với năm học trước, điều này chứng tỏ những điều chỉnh trong cách dạy học và đánh giá của giảng viên là phù hợp và được sinh viên thích ứng.

Năm học 2021-2022 vẫn chịu sự ảnh hưởng của dịch Covid -19, do đó, môn Triết học Mác – Lênin vẫn được giảng dạy theo hình thức trực tuyến ở đầu học kỳ 2; cuối tháng 3 năm 2022, khi chiến dịch tiêm phòng vacxin đã được triển khai trên toàn quốc, Chính phủ chỉ đạo quay trở lại sinh hoạt trong điều kiện bình thường mới, trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã cho sinh viên quay trở lại học tập trực tiếp và triển khai phương án thi kết thúc kỳ 2 theo hình thức trực tiếp. Phần lớn thời gian học tập môn Triết học Mác – Lênin là theo hình thức trực tuyến, nên khi giảng viên điều chỉnh hình thức thi kết thúc học kỳ về thi viết tự luận trực tiếp đã ảnh hưởng đến tâm lý, phương pháp học tập của sinh viên, đây chính là căn nguyên dẫn tới kết quả tổng kết môn Triết học Mác – Lênin trong năm học 2021-2022 bị giảm sút ở điểm A, điểm B, còn điểm D và F lại tăng lên so với 2 năm học trước.

Từ thực trạng kết quả dạy và học môn Triết học Mác – Lênin của 3 năm học trên cho thấy, học trực tiếp sẽ mang lại kết quả học tập cao hơn so với học trực tuyến, tỷ lệ sinh viên đạt điểm giỏi của năm học 2019-2020 cao hơn so với năm học 2020-2021 và năm học 2021-2022 (Bảng 1).

3.3.2. Nội dung chương trình môn Triết học Mác – Lênin quá lớn so với thời lượng giảng dạy

Giáo trình Triết học Mác – Lênin mới được Bộ GD & ĐT ban hành vào năm 2021 được chia thành 3 chương (chương 1. Khái luận về triết học và Triết học Mác – Lênin; chương 2. Chủ nghĩa duy vật biện chứng; chương 3. Chủ nghĩa duy vật lịch sử) thay vì 15 chương so với giáo trình Triết học Mác – Lênin cũ xuất bản trước năm 2008. Tuy nhiên, nội dung bên trong của cuốn giáo trình mới vẫn chứa đựng đầy đủ các nguyên lý cơ bản của triết học, thậm chí, còn có những nội dung mới, cập phạm trù mới, sự vận dụng trong thực tiễn mới được đưa vào để bàn luận. Với chương trình đào tạo theo niên chế thì môn Triết học Mác – Lênin được giảng dạy trên lớp là 90 tiết lý thuyết, nhưng khi chuyển sang đào tạo tín chỉ, thì chỉ còn lại là 45 tiết (tức 3 tín chỉ), như vậy xét về thời lượng thì đã cắt giảm đi một nửa thời gian giảng dạy. Mặc dù trong Công văn 3056, Bộ GD & ĐT đã có định hướng là khuyến khích hướng dẫn sinh viên đọc tài liệu trước, chỉ giảng những vấn đề cơ bản [8]; nhưng với nội dung cần giảng dạy của môn Triết học Mác – Lênin thì thời lượng như vậy vẫn là rất ít, điều này sẽ làm ảnh hưởng đến kế hoạch phân chia giảng dạy lý thuyết với thảo luận, số tiết dành cho sinh viên thảo luận trên lớp không nhiều, đây cũng là nguyên nhân ảnh hưởng tới kết quả học tập của sinh viên.

3.3.3. Môn Triết học Mác – Lênin là môn học khó

Triết học Mác – Lênin là môn học có tính trừu tượng cao, điều này được thể hiện trong nội dung của từng nguyên lý, cập phạm trù, các quy luật.... Sinh viên không chỉ đi sâu vào các khái niệm, nắm được bản chất của các nguyên lý, phạm trù, quy luật... mà còn phải gắn những bài học đó vào trong thực tiễn, vận dụng thế giới quan duy vật và phương pháp luận biện chứng đã được học vào giải quyết các tình huống trong cuộc sống. Chính vì thế, phần lớn sinh viên sau khi học xong đều đánh giá môn Triết học Mác – Lênin là môn học khó, và càng khó hơn khi môn Triết học Mác – Lênin được giảng dạy cho sinh viên năm thứ nhất – khi mà vốn kiến thức thực tiễn của các em lúc này chưa có nhiều, những hiểu biết và va chạm cuộc sống rất ít, điều này đã làm giảm sự hứng thú của sinh viên với môn học. Đây cũng là một lý do dẫn tới kết quả học tập của môn Triết học Mác – Lênin chưa thật sự là cao.

3.3.4. Phương pháp đánh giá của giảng viên còn thiếu tính thực tiễn

Trong 3 năm thực hiện chương trình mới, mỗi năm học lại có những thay đổi do diễn biến của dịch Covid-19, điều này cũng đã thúc đẩy các giảng viên của Nhà trường luôn phải đổi mới, sáng tạo trong phương pháp dạy học và đánh giá cho phù hợp để lôi cuốn được sinh viên trong từng bài giảng, giúp sinh viên có được phương pháp học tập phù hợp và hiệu quả. Các giảng viên đã cố gắng thay đổi cách kiểm tra và thi để phù hợp với thực tế của việc dạy và học trong từng năm học. Năm học 2021-2022, phần lớn thời gian học tập môn Triết học Mác – Lênin là theo hình

thức online với định hướng thi áp dụng hình thức viết tiểu luận, sinh viên chỉ quay trở lại học trực tiếp ở những tuần cuối của kỳ học, nên việc giảng viên thay đổi hình thức thi chuyển từ viết tiểu luận sang tự luận trực tiếp đã gây xáo trộn trong phương pháp học của sinh viên, điều này đã dẫn tới kết quả bài thi không được cao. Tỷ lệ sinh viên đạt điểm khá trở lên trong năm học 2021-2022 đều giảm mạnh so với 2 năm học trước, đặc biệt số điểm thi ở mức trung bình chiếm đến gần một nửa (41,3%) và điểm kém tăng lên 22,4% (Bảng 2).

3.4. Giải pháp nhằm nâng cao kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin cho sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên

3.4.1. Về phía giảng viên

Một là phải thường xuyên bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn. Tổ Lý luận chính trị của trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên hiện nay có 07 giảng viên (06 giảng viên cơ hữu, 01 giảng viên kiêm nhiệm), trong đó có 01 giảng viên đạt trình độ tiến sĩ, 03 giảng viên đang làm nghiên cứu sinh, 03 giảng viên có trình độ thạc sĩ. Theo yêu cầu của Công văn 3056 “giảng viên được đào tạo chuyên ngành nào, giảng dạy môn học đó” [8], các giảng viên trong Tổ luôn không ngừng học tập, nghiên cứu lý luận để nâng cao trình độ chuyên môn đảm bảo thực hiện tốt nhiệm vụ giảng dạy. Triết học Mác – Lênin là môn học chứa đựng lượng kiến thức rộng mang tính tổng hợp nhiều lĩnh vực cho nên các giảng viên không chỉ trang bị cho mình kiến thức chuyên môn sâu mà cần có sự hiểu biết rộng của nhiều lĩnh vực cũng như vốn thực tiễn phong phú để có thể vận dụng một cách linh hoạt, nhằm tránh sự nhàm chán hoặc cứng nhắc trong bài giảng. Hàng tháng Bộ môn Khoa học xã hội tiến hành các buổi Seminar theo từng chủ đề mà Bộ môn xây dựng theo sự đăng ký của giảng viên để các giảng viên trong cả Bộ môn cùng chia sẻ, trao đổi và học hỏi nhằm mở rộng kiến thức, cũng như có những góp ý thẳng thắn giúp nhau cùng tiến bộ.

Hai là áp dụng linh hoạt các phương pháp và phương tiện dạy học để kích thích sự hứng thú học tập cho sinh viên. Trong quá trình giảng dạy, giảng viên cần chú ý nắm bắt được đặc điểm tâm sinh lý, khả năng nhận thức của sinh viên theo từng lớp học/từng chuyên ngành/từng vùng miền để áp dụng những phương pháp giảng dạy làm sao khơi gợi được sự hứng thú, kích thích được tư duy sáng tạo từ sinh viên. Để làm rõ được các khái niệm, phạm trù, quy luật thì phương pháp phổ biến nhất hiện nay được giảng viên áp dụng là phương pháp thuyết trình, bên cạnh đó phương pháp phát vấn, đàm thoại cũng được thực hiện để gây sự chú ý, tập trung trong giờ học cho sinh viên. Thảo luận nhóm cũng được áp dụng nhằm giúp sinh viên hình thành phương pháp làm việc nhóm, biết phối hợp và cùng giúp đỡ lẫn nhau trong học tập. Đặc biệt, các giảng viên cần sử dụng thành thạo một số công cụ hỗ trợ dạy học trực tuyến như Quizzzi, Kahoot, Mentimeter... trong thiết kế bài giảng và áp dụng các phương tiện dạy học hiện đại như máy tính, máy chiếu... để giúp sinh viên có sự yêu thích với môn học, từ đó hình thành sự hứng thú, tinh thần học hỏi và khả năng tư duy sáng tạo.

Ba là cần có phương pháp đánh giá kết quả học tập phù hợp. Để tạo ra động lực học tập cho sinh viên thì phương pháp đánh giá cũng giữ vai trò quan trọng. Giảng viên cần thống nhất với sinh viên phương pháp đánh giá ngay từ buổi học đầu tiên để sinh viên sẽ dựa trên cách thức đánh giá xây dựng cho bản thân lộ trình tích lũy điểm và phương pháp học tập phù hợp. Điểm chuyên cần không chỉ dựa vào sự chuyên cần đi học mà bao gồm cả ý thức học tập, sự chuẩn bị bài tập cá nhân, bài tập thảo luận nhóm và tinh thần xây dựng bài học trên lớp. Điểm giữa kỳ có thể áp dụng đồng thời bài trắc nghiệm online với bài tự luận và điểm thảo luận nhóm, hoặc lựa chọn một hình thức sao cho phù hợp với đặc điểm và nhận thức của lớp học phần. Về bài thi kết thúc học kỳ đang được giảng viên trong Tổ Lý luận chính trị áp dụng hình thức thi viết (kết hợp giữa trắc nghiệm với phần tự luận) hoặc viết tiểu luận, đây là hình thức thi đánh giá được khả năng ghi nhớ và khả năng vận dụng của sinh viên, đồng thời phù hợp với đặc điểm sinh viên của Nhà trường.

Bốn là Tổ Lý luận chính trị cần có sự thống nhất về sự phân bổ nội dung giảng dạy trên lớp, nội dung tự nghiên cứu và nội dung thảo luận trong chương trình môn học. Sự phân chia nội dung giảng dạy trên lớp, nội dung tự học và nội dung thảo luận phải được thể hiện rõ trong Đề cương chi tiết của học phần. Giảng viên phải gửi Đề cương chi tiết đến tay sinh viên trước khi bắt đầu buổi học đầu tiên, trong quá trình giảng dạy thì cần có những hướng dẫn cụ thể và giao nhiệm vụ để sinh viên tự nghiên cứu những nội dung tự học có hiệu quả. Trước khi đến tiết thảo luận, giảng viên tiến hành phân chia nhóm, giao nhiệm vụ, chủ đề thảo luận cho từng nhóm, nói rõ tiêu chí chấm điểm để các nhóm có sự chuẩn bị chu đáo nhằm đạt kết quả tốt nhất.

3.4.2. Về phía sinh viên

Xây dựng động cơ học tập đúng đắn. Nhiều sinh viên hiện nay còn mang tâm lý ngại học với môn Triết học Mác – Lênin vì cho rằng đây là môn học khó, lại không phải là môn chuyên ngành, cho nên còn “thờ ơ” với môn học. Sinh viên cần thấy rằng: mỗi môn học đều cung cấp lượng tri thức nhất định, đều có ý nghĩa trong cuộc sống, do đó, môn học nào cũng quan trọng; vì thế, các em cần có thái độ nghiêm túc, tự giác trong học tập; chăm chỉ nghiên cứu tài liệu và trao đổi bài vở với bạn bè, thầy cô.

Có phương pháp học tập khoa học. Để học tốt môn Triết học Mác – Lênin thì sinh viên cần đọc sách trước ở nhà, khi đọc tài liệu thì cần ghi tóm tắt lại nội dung bài học theo sơ đồ; lên lớp thì tập trung nghe giảng, đối chiếu kiến thức mình tự học với kiến thức thầy cô truyền đạt, mạnh dạn nêu ý kiến để hình thành tư duy phân biện và khả năng tư duy độc lập. Sử dụng giấy ghi nhớ và bút highlight để ghi lại hoặc nhấn mạnh những điểm quan trọng trong bài giảng của thầy cô. Sau mỗi bài học, sinh viên phải sâu chuỗi lại kiến thức giữa các chương và vận dụng vào trong thực tiễn cũng như rút ra bài học cho bản thân.

3.4.3. Về phía Nhà trường

Nhà trường cần trang bị đầy đủ về cơ sở vật chất, các phương tiện kỹ thuật để giảng viên có thể áp dụng các phương tiện dạy học hiện đại nhằm mang lại sự hứng thú trong học tập cho sinh viên. Hệ thống wifi trên giảng đường cần đảm bảo hoạt động tốt, tốc độ nhanh để giảng viên có thể ứng dụng một số công cụ dạy học trực tuyến đan xen cùng phương pháp dạy học truyền thống nhằm không gây nhàm chán trong giờ học. Đặc biệt, Thư viện của Nhà trường cần có sự cập nhật liên tục những giáo trình, tài liệu mới liên quan đến môn học và số hóa những tài liệu này nhằm giúp sinh viên có điều kiện tiếp cận, tìm hiểu kiến thức của môn học ở bất kỳ không gian nào.

3.4.4. Về phía Đoàn – Hội

Để giúp sinh viên có hứng thú và niềm đam mê với học phần Triết học Mác – Lênin thì ngoài những giờ học trên lớp thì việc thu hút sinh viên tham gia Câu lạc bộ Lý luận trẻ, tham gia hoạt động ngoại khóa gắn với các cuộc thi tìm hiểu về Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh do Trung ương Đoàn tổ chức có ý nghĩa rất quan trọng. Chính vì thế, Đoàn Thanh niên – Hội sinh viên cần có sự phối hợp chặt chẽ với Tổ Lý luận chính trị trong việc phát động sinh viên tham gia các cuộc thi thường niên Olympic các môn khoa học Mác - Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh, Tuổi trẻ học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh...

4. Kết luận

Triết học Mác – Lênin nói riêng và các môn Lý luận chính trị nói chung là những học phần rất quan trọng trong chương trình Đại học, bởi những học phần này ngoài việc trang bị những tri thức khoa học thì còn đi vào giáo dục thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận khoa học cho sinh viên; qua đó giúp sinh viên có được nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò và trách nhiệm của bản thân, không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, giác ngộ lập trường tư tưởng và bản lĩnh cách mạng trong cuộc sống.

Kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin trong 3 năm học vừa qua chưa thật sự là cao, có dấu hiệu đi xuống. Thực trạng này có nhiều nguyên nhân tác động, có cả nguyên nhân thuộc về chủ quan bản thân sinh viên và nguyên nhân thuộc về khách quan như điều kiện kinh tế xã hội, môn học, giảng viên. Nhằm khắc phục thực trạng trên, chúng tôi đã đưa ra 4 hệ thống giải pháp để nâng cao kết quả học tập môn Triết học Mác – Lênin cho sinh viên trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] B. N. Hoang, “The role of Marxist – Leninist philosophy in training autonomous thinking for students in Information and Communication technology University,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 205, no. 12, pp. 89-95, 2019.
- [2] T. L. A. Ngo and T. H. N. Doan, “Developing self-studying ability for student of University of Education – Thai Nguyen University in studying Marxist – Leninist philosophy,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 225, no. 07, pp. 362-369, 2020.
- [3] T. T. Dieu, “Renovating the teaching of Marxist-Leninist philosophy at universities in the spirit of the Resolution of the 4th Conference of the 12th Central Committee,” February 28, 2019. [Online]. Available: <https://tuyengiao.vn/nguyen-cuu/doi-moi-giang-day-triet-hoc-mac-le-nin-o-cac-truong-dai-hoc-theo-tinh-than-nghi-quyet-hoi-nghi-trung-uong-4-khoa-119340>. [Accessed September 02, 2022].
- [4] T. K. T. Trinh, “Choosing and using folk songs, proverbs into teaching knowledge of the Marxist-Leninist philosophy for students,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 205, no. 12, pp. 17-24, 2019.
- [5] T. K. T. Trinh, “Using the mind map to improve the quality of teaching of Marxist - Leninist philosophy for students,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 225, no. 10, pp. 16-23, 2020.
- [6] T. T. L. Tran and T. K. T. Trinh, *Questions and answers on Marxist-Leninist philosophy (For undergraduate programs without majoring in political theory)*. The National Political Publishing House of Truth, Hanoi, 2020.
- [7] T. T. Nguyen and T. M. U. Ngo, “Some solutions to improve the effectiveness of learning principle 1 for Thai Nguyen University of Agriculture and Forestry students,” *Journal of Education and Society*, vol. Special, no. 8, pp. 382-385, 2019.
- [8] Ministry of Education and Training, *No: 3056/BGDĐT-GDDH for guiding the implementation of the program and textbooks of Political Theory subjects*, Ha Noi, 2019.